

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Робоча програма дисципліни «Проектний аналіз» для економічних спеціальностей складена відповідно з типовою програмою, затверженою Радою учбово-методичного об'єднання з інженерно-економічної освіти і економіко-організаційної підготовки бакалаврів.

Навчальний курс «Проектний аналіз» належить до курсу обов'язкових спеціальних економічних дисциплін й визначає значну роль у підготовці бакалаврів. Він є синтетичним, тому що має зв'язок з такими основними дисциплінами, як: фінансовий менеджмент, економіка підприємства, статистика, інвестиційна діяльність та ін. Він передбачає ґрунтовне багатовекторне вивчення майбутніми економістами теоретичної та методологічної бази аналізу проектів.

Структурно-логічна схема вивчення курсу «Проектний аналіз» передбачає 2 блоки. У першому блоку надається основний інструментарій проектного аналізу, у другому студент вивчає функціональні аспекти проектного аналізу. За структурою навчальний курс «Проектний аналіз» складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина курсу включає в себе вивчення таких тем, як:

Блок 2 «Основний інструментарій проектного аналізу»
Тема 1.1 Поняття проекту. Концепція проекту
Тема 1.2. Життєвий цикл проекту
Тема 1.3. Інструментарій проектного аналізу
Тема 1.4. Цінність грошей у часі
Тема 1.5. Грошовий потік
Тема 1.6. Показники ефективності проекту
Тема 1.7.Процедури прийняття рішень у проектному аналізі
Тема 1.8. Аналіз ризику й невідомості в проекті
Блок 2 «Функціональні аспекти проектного аналізу»
Тема 2.1. Маркетинговий аналіз
Тема 2.2.. Технічний аналіз
Тема 2.3 Інституційний аналіз
Тема 2.4. Екологічний аналіз
Тема 2.5. Соціальний аналіз
Тема 2.6. Фінансовий аналіз
Тема 2.7. Економічний аналіз

У рамках практичної частини курсу «Проектний аналіз» проводиться багато практичних робіт, які сприятимуть формуванню в студента навичок аналізу різнопланових проектів, та підвищення їх ефективності. При цьому приділяється велика увага використанню автоматизованих систем аналізу проектів, сформованих у вигляді пакетів спеціалізованих прикладних програм і окремих розрахунково-аналітичних модулів.

У процесі навчання студенту надаються знання методології проектного аналізу проектами, та практичні навички реалізації проектних рішень у житті.

II. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Семестр	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять							Семестр. аттестация
		Лекції	Практичн.	Семінар	Лаб. раб.	Комп'ют. практикт	СРС		
							Всього	У тому числі на викон. контр.роботи	
9	108	12	8				88	30	ісп.
10	40		10				30		Диф.залік
	148	12	18					118	

III. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом проектного аналізу є визначення концепцій, методології, підходів і критеріїв визначення, порівняння, обґрунтування альтернативних рішень та проектів за умов обмеженості наявних ресурсів.

Мета викладання дисципліни - дати студентам уявлення про методологію підготовки та реалізації проектів, способи та засоби залучення ресурсів для реалізації проектів, здобуття практичних навичок здійснювання процедур, прийомів та визначення критеріїв, які використовуються при прийнятті проектних рішень.

В результаті вивчення дисципліни «Проектний аналіз» передбачується розв'язання таких завдань:

- опанування основ ринкової економіки стосовно методів підготовки, експертизи й оцінки проектів;
- ознайомлення з головними концептуальними поняттями, методами та підходами, які використовують у міжнародній практиці при проведенні проектного аналізу;
- удосконалення процесів прийняття рішень при розробці й реалізації проектів.

Опанування основ проектного аналізу дозволяє студентам:

- усвідомити важливість світового досвіду розробки та оцінки проектів для їхньої подальшої діяльності;
- здобути знання про найважливіші чинники і критерії, які враховуються на різних стадіях життєвого циклу проекту.

Економіст повинен вміти:

- виконувати фінансово-економічні розрахунки, проводити техніко-економічний аналіз,

- обґрунтовувати наукові, технічні і організаційні рішення на основі економічних критеріїв у рамках майбутньої професійної діяльності;
- розроблювати міри підвищення ефективності реалізації проекту, використовуючи у економічних розрахунках математичні методи та обчислювальну техніку.

IV. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

IV.1. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Найменування розділів, тем	Розподіл за семестрами та видами тем			
	Всього:	Лекцій	Практичних	СРС
Семестр 9				
Розділ 1 “Методологія проектного аналізу»				
Тема 1.1 Поняття проекту. Концепція проекту	3	1		1
Тема 1.2. Життєвий цикл проекту	3	1		1
Тема 1.3. Інструментарій проектного аналізу	3,5	0,5	2	2
Тема 1.4. Цінність грошей у часі	3,5	0,5	1	2
Тема 1.5. Грошовий потік	4	1	1	2
Тема 1.6. Показники ефективності проекту	3	1	2	2
Тема 1.7.Процедури прийняття рішень у проектному аналізі	3,5	0,5		3
Тема 1.8. Аналіз ризику й невідомості в проекті	4	1	2	3
Розділ 2 “Функціональні аспекти проектного аналізу”				
Тема 2.1. Маркетинговий аналіз	3,5	0,5		2
Тема 2.2.. Технічний аналіз	3	1		2
Тема 2.3 Інституційний аналіз	3	1		1
Тема 2.4. Екологічний аналіз	3	1	1	2
Тема 2.5. Соціальний аналіз	3,5	0,5		2
Тема 2.6. Фінансовий аналіз	4	1	1	3
Тема 2.7. Економічний аналіз	3,5	0,5		3
Виконання контрольної роботи	30			30
Підготовка до іспиту	27			27
За семестр	108	12	8	88
Семестр 10				
Курсова робота	40		10	30
Разом за період навчання	148	12	18	118

IV.2. ЛЕКЦІЇ

РОЗДІЛ 1: МЕТОДОЛОГІЯ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

Тема 1.1 Поняття проекту. Концепція проекту

Тема 1.2 Життєвий цикл проекту

Лекція 1 – Концепція і життєвий цикл проекту

Предмет і мета курсу "Проектний аналіз". Еволюція, концепція та принципи проектного аналізу. Поняття проекту. Основні ознаки проекту. Класифікація проектів. Учасники проекту.

Поняття життєвого циклу проекту. Фази життєвого циклу проекту. Розробка початкової фази проекту: досліджування інвестиційних можливостей та вибір ідеї проекту. Особливості передінвестиційної фази проекту: розробка й обґрунтування проекту. Особливості інвестиційної фази проекту: контрактна, будівельна фаза проекту. Експлуатація проекту: прийомка проекту, експлуатація, сервісне обслуговування.

Література:

основна: [1, стор. 15-54], [2, стор.11-36],[7, стор.9-24], [9, стор. 6-18], [10, стор.14-26], [11, стор. 12-41].

додаткова: [2, стор.43-49], [4, стор. 32-38], [5, стор.14-36], [7, стор.151-158].

Дидактичні засоби:

- комплект слайдів за темою “Класифікація проектів”;
- комплект слайдів за темою “Фази життєвого циклу проекту”.

Завдання на СРС:

1. Поняття проекту у сучасних умовах господарювання.
2. Вид проектів, їх взаємозв'язок.
3. Функції учасників проекту.
4. Життєвий цикл проекту. Фази, етапи
5. Перелік робіт на передінвестиційної фази проекту.
6. Перелік робіт на інвестиційної фази проекту.
7. Перелік робіт на експлуатаційної фази проекту.

Тема 1.3 Інструментарій проектного аналізу

Тема 1.4 Цінність грошей у часі

Тема 1.5 Грошовий потік

Лекція 2 – Інструментарій проектного аналізу

Концепція цінностей проекту. Визначення цінності проекту. Поняття явних і неявних вигід і затрат. Альтернативна вартість та її використання у проектному аналізі. Визначення вигід у проектному аналізі. Поняття затрат у проектному аналізі. Особливості визначення затрат у проектних розрахунках.

Поняття майбутньої і теперешньої вартостей. Проста та складова ставка дисконтування. Номінальна та реальна процентні ставки. Фактори, які впливають на вартість грошей. Поняття ануїтету у проектному аналізі.

Поняття грошового потоку. Проектний грошовий потік та його розрахунок. Схема інвестиційного процесу у часі за фазами життєвого циклу проекту. Особливості розрахунку проектного грошового потоку.

Література:

основна: [1, стор. 55-88], [2 стор. 27-54], [4 стор.12-42], [6, стор.37-68],[7, стор.25-71], [9, стор. 19-36], [11, стор. 42-54], [11 стор.57-65], [12 стор.34-38].

додаткова: [5, стор.37-64], [10, стор.31-35], [13, стор.9-24].

Дидактичні засоби:

- комплект слайдів за темою “Види процентів, вартість грошей у часі”.
- комплект слайдів за темою “Види процентів, вартість грошей у часі”.
- комплект слайдів за темою “Динаміка й складові грошового потоку”

Завдання на СРС:

1. Особливості використання простого проценту у проектах.
2. Особливості використання складового проценту у проектах.
3. Розрахунки теперешньої вартості грошей у часі.
4. Розрахунки майбутньої вартості грошей у часі.
5. Поняття та складові грошового потоку.
6. Динаміка грошового потоку у часі.
7. Структура доходів та витрат по проекту.
8. Показники бухгалтерської ефективності проекту
9. Оцінка грошей у часі та її значення в аналізі проектів.

Тема 1.6 Показники ефективності проекту

Тема 1.7 Процедури прийняття рішень у проектному аналізі

Тема 1.8 Аналіз ризику й невідомості по проекту

Лекція 3 – Показники ефективності проектів та аналіз ризику

Доходи від проекту:структура та зміст. Витрати від проекту:структура та зміст. Інвестиційний капітал проекту: структура та зміст.

Бухгалтерський підхід до аналізу проектів: показники «розрахункова норма прибутку» та «ликвідність інвестицій» та їх використання у аналізі проектів. Поняття «чистого дисконтованого доходу»: метод розрахунку та економічна суттєвість. Поняття «індексу прибудковості проекту». Поняття «внутрішньої норми прибудковості проекту». Графічний метод розрахунку ВНД проекту.

Порівняння проектів із різними періодами діяльності: методи порівняльного аналізу. Неформальні процедури відбору та оцінки проектів. Методика розрахунку основних фінансових критеріїв. Динамічний аналіз безбитковості проекту. Проектний аналіз та інфляція: методи урахування інфляції у розрахунках показників проекту.

Класифікація проектних ризиків. Методи аналізу ризику за фазами життєвого циклу проекту:метод особистих ризиків, метод «Монте-Карло» у аналізі ризиків, аналіз чутливості проекту.

Розподілення вагомості ризику, резервування коштів, види резервів по проекту, страхування ризиків.

Література:

основна: [1, стор. 89-92], [2 стор. 55-67], [4 стор.43-56], [6, стор.69-72], [9 стор.34-61], [11 стор.66-74], [12 стор.34-38].

додаткова: [9 стор.10-13], [12, стор.261-262], [13, стор.5-33], [16, стор.68-82].

Дидактичні засоби:

- комплект слайдів за темою “Динамічний аналіз безбитковості проекту”.
- комплект слайдів за темою “Показники ефективності проекту”.
- комплект слайдів за темою “Методи аналізу ризиків у проекті”.

Завдання на СРС:

1. Методи порівняння проектів із різними строками дії
2. Вплив інфляції на ефективність проекту.
3. Статистичні методи аналізу ризику.
4. Якісні методи аналізу ризику у проекті.
5. Використання ПОЕМ в аналізі ризиків проекту.

РОЗДІЛ 2 ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ**Тема 2.1 Маркетинговий аналіз****2.2 Технічний аналіз**Лекція 4 – Маркетинговий і технічний аналіз проектів

Мета і завдання маркетингового аналізу. Визначення меж та якісного складу аналізу ринку. Концепція попиту ринку. Аналіз ринкового середовища продукції проекту. Розробка концепції маркетингу.

Мета і завдання технічного аналізу. Етапи проведення робіт з технічного аналізу. Визначення місцезнаходження проекту та обґрунтування вибору масштабу проекту. Вибір технології виробництва, устаткування та ідентифікація інфраструктури об'єкта проектування. Організація підготовки здійснення проекту.

Література:

основна: [4 стор.63-74], [5, стор.34-52], [8 стор.43-55], [11 стор.82-88], [12 стор.34-38], [2 стор. 4-25], [5, стор.53-67], [11 стор.88-104], [12 стор.34-38].

додаткова: [5 стор.87-120], [10, стор.31-35], [13, стор.5-33], [9 стор.10-13], [12, стор.261-262], [13, стор.5-33], [16, стор.68-82].

Дидактичні засоби:

- комплект слайдів за темою “Розробка концепції маркетингу проекту”.
- комплект слайдів за темою “Організація підготовки здійснення проекту”.

Завдання на СРС:

1. Методи прогнозування обсягу виробництва у проекті.
2. Методи аналізу попиту ринку.
3. Методи оптимізації місцезнаходження проекту.
4. Методи вибору технології реалізації проекту.

Тема 2.3 Інституційний аналіз.

Тема 2.4 Екологічний аналіз

Лекція 5 – Інституційний та екологічний аналізи проектів

Мета і завдання інституційного аналізу. Оцінка впливу зовнішніх факторів на проект. Оцінка впливу внутрішніх факторів на проект.

Зміст робіт з екологічного аналізу. Типи впливу проекту на навколишнє середовище.

Загальнозастосовні методики аналізу. Потенційно застосовні методики аналізу.

Література:

основна: [2 стор. 4-25], [5, стор.68-92], [11 стор.107-132], [12 стор.34-38].

додаткова: [5 стор.87-120], [10, стор.31-35], [13, стор.5-33], [3 стор.37-53], [9, стор.10-13], [11, стор.261-262], [16, стор.45-84].

Дидактичні засоби:

- комплект слайдів за темою “Система контролю «витрати-графік» (C/SCS)”.
- комплект слайдів за темою “Класифікація ризиків проекту”.

Завдання на СРС:

1. Зовнішнє оточення проекту.
2. Внутрішнє оточення проекту.
3. Особливості екологічного аналізу технічних проектів.
4. Особливості екологічного аналізу організаційних проектів.
5. Особливості екологічного аналізу мегапроектів.

Тема 2.5 Соціальний аналіз

Тема 2.6 Фінансовий аналіз

Тема 2.7 Економічний аналіз

Лекція 6 – Соціальний, фінансовий та економічний аналізи проектів

Мета і завдання соціального аналізу. Зміст робіт з соціального аналізу. Соціальне середовище проекту. Характеристика населення проекту. Проектування соціокультурного середовища проекту.

Залучення населення до роботи по проекту. Індикатори соціального розвитку.

Мета і завдання фінансового аналізу. Особливості підготовки фінансового обґрунтування проекту. Прогнозування продаж та витрат по проекту. Джерела фінансування та розрахунок бюджету проекту.

Фінансове планування в проектному аналізі.

Мета і завдання економічного аналізу. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту.

Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту. Оцінка впливу проекту на економіку країни.

Література:

основна: [2 стор. 4-25], [5, стор.94-110], [11 стор.136-143], [12 стор.34-38], [2 стор. 4-25], [5, стор.112-145], [11 стор.148-160], [12 стор.34-38].

додаткова: [3 стор.37-53], [9, стор.10-13], [11, стор.261-262], [16, стор.45-84].

Дидактичні засоби:

- комплект слайдів за темою “Проектування соціокультурного середовища проекту”.
- комплект слайдів за темою “Джерела фінансування та розрахунок бюджету проекту”.
- комплект слайдів за темою “Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту”.

Завдання на СРС:

1. Показники соціальної ефективності проекту.
2. Вплив проекту на соціальне середовище.
3. Показники фінансової ефективності проекту.
4. Бюджет проекту та його розробка.
5. Показники економічної ефективності проекту.
6. Вплив проекту на ефективність народного господарства.

IV.3. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

РОЗДІЛ 1: МЕТОДОЛОГІЯ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

Практичне заняття 1: Оцінка вартості грошей у часі.

Форма заняття: діалог-пояснення

Питання для пояснення:

1. Вартість грошей у часі.
2. Простий та складний процент.
3. Теперішня та майбутня вартість грошей у часі.

Питання до СРС:

1. Особливості використання простого проценту у проектах.
2. Особливості використання складового проценту у проектах.

Практичне заняття 2: Розрахунок показників ефективності проекту

Форма заняття: діалог-пояснення

Питання для пояснення:

1. Показники ефективності проекту.
2. Особливості розрахунку показників.
3. Порівняльний аналіз проектів по показникам ефективності.

Питання до СРС:

1. Показники бухгалтерської ефективності проекту
2. Оцінка грошей у часі та її значення в аналізі проектів.

РОЗДІЛ 2 ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

Практичне заняття 3: Методи розрахунку ВНД проекту.

Форма заняття: діалог-пояснення

Питання для пояснення:

1. Графічний метод розрахунку ВНД проекту.
2. Рішення обгорнутої задачі.

Питання до СРС:

1. Значення ВНД як показника ефективності проекту.
2. Використання OEM у розрахунку показника ВНД.

Практичне заняття 4: Вивчення методів аналізу ризиків по проекту.

Форма заняття: діалог-пояснення

Питання для пояснення:

1. Аналіз ризику по проекту: аналіз стійкості проекту, порівняльний аналіз стійкості проектів.
2. Метод «Монте-Карло» у аналізі ризиків.

Питання до СРС:

1. Статистичні методи аналізу ризику.
2. Якісні методи аналізу ризику у проекті.
3. Використання ЕОТ в аналізі ризиків проекту.

ІV.4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Курсова робота

Метою курсової роботи є економічне й фінансове обґрунтування ефективності реалізації інвестиційного проекту на підприємстві. Розподіл часів занять з курсової роботи такий:

Се- ме- стр	Всього	Розподіл за видами занять				СРС			Семестрова атестація	
		Кон- суль- тація з теоре- тич- ної і мето- дич- ної части- ни	Кон- суль- тація з прак- тич- ної части- ни	Пере- вірка теоре- тич- ної і мето- дич- ної части- ни	Пере- вірка прак- тичної части- ни	Всього	У тому числі робота над			
							Теоре- тич- ною части- ною	Мето- дич- ною части- ною		Практик- ною части- ною
11	40	2	6	1	1	30	8	8	14	Диф. залік
Всього	40	10				30				

В роботі виконуються розрахунки показників ефективності проекту з комерційним аналізом результатів, аналіз чутливості проекту.

Робота виконується за допомогою програми EXCEL.

Вихідні дані курсової роботи наведені у додатку Б.

Критерії оцінки.

У курсовій роботі оцінюються :

- володіння методами розрахунків показників ефективності проекту;
- якість, логічність, послідовність, глибина викладеного матеріалу;
- уміння вести дискусію, відповідати на запитання;
- загальний рівень підготовки.

Оцінка “*відмінно*”(5балів) виставляється тоді, коли в курсовій роботі розкриті теоретичні підходи щодо об'єкту дослідження, представлена методика виконання аналізу за відповідною темою, виконано аналіз в повному обсязі за наведеною методикою. Аналіз містить коментарії розрахункових показників, сформовані висновки щодо кожного етапу аналізу, узагальнені резерви підвищення ефективності виробництва. При захисті курсової роботи студент грамотно коментує проведені теоретичні, методичні та аналітичні дослідження, розкриває суть наведених показників, демонструє уміння самостійно приймати нетрадиційні рішення, робити висновки і узагальнення.

Оцінка “*добре*”(4 бала) виставляється, коли знання студента взагалі задовольняють ті самі вимоги, що й до оцінки “*відмінно*” , але при захисті курсової роботи у відповідях допускає незначних помилок, які суттєво не впливають на підсумковий результат.

Оцінка “*задовільно*”(3 бала), виставляється якщо студент в основному виконав курсову роботу з урахуванням вимог щодо структури роботи, але висновки до розрахунків виконані не в повному обсязі, не просліджуються чіткі напрямки пошуку підвищення ефективності виробництва. При захисті курсової роботи студент не досить глибоко володіє матеріалом, його знання мають розрізнений, фрагментарний характер, припускається помилок, які можна легко виправити і які не будуть мати важких наслідків в практичній роботі підприємства.

Оцінка “*незадовільно*” (2 бала) – відсутня курсова робота.

IV.5.КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

По курсу передбачається 1 контрольна робота, яка охоплює практично усі теми курсу що до розв'язування задач та вивчення теоретичного матеріалу по розділам дисципліни.

Ціль контрольної роботи – надати студентам практичних навичок з реалізації методології управління проектами на підприємстві та в житті.

Структура контрольної роботи:

Завдання 1 – Визначити поняття – 10 балів.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь – 10 балів.

Завдання 3. Теоретичне питання – 20 балів.

Завдання 4. Задача – 40 балів.

Завдання 5. Проблемне питання – 20 балів.

Критерії оцінки комплексної контрольної роботи

Теоретичні питання:

За повну докладну відповідь, яка містить необхідні визначення, фактори, формули, структурні зміни, а також логічну послідовність викладу матеріалу.

За точну відповідь, яка включає необхідні формули, структурні схеми, але частина матеріалу при цьому викладається дуже стисло та не завжди послідовно, а також при відсутності окремих визначень або назв окремих факторів.

Задачі зараховуються якщо: задачі вирішені вірно та записані послідовно із вказівкою необхідних формул, але при цьому припускаються незначні помарки при оформленні. Якщо в рішенні задачі припущені помилки в математичних розрахунках, які не порушують логіку рішення та висновки по задачі.

При виконанні перерахованих умов надається позитивна рецензія „**до захисту контрольної роботи**”.

Теоретичні питання:

Якщо відповідь не точна, частково відсутні необхідні визначення, фактори, формули, структурні схеми, порушена логічна послідовність викладу матеріалу. Якщо відповідь не розкриває сутність завдання, або не відповідає відповідному завданню.

Задачі: Якщо в задачі припущені помилки, які порушують логіку рішення, або приводять до невірних висновків. Якщо в рішенні задачі використані невірні формули, або рішення відсутнє. Якщо за результатами рішення задачі зроблені невірні висновки.

При присутності перерахованих умов надається рецензія „**на доробку контрольної роботи**”.

Критерії оцінки захисту контрольної роботи

Після отримання позитивної рецензії, контрольна робота спрямовується до захисту. Захист являє собою письмову відповідь на два запитання в межах тем, які розглядаються у контрольній роботі. За повну докладну відповідь, яка містить необхідні визначення, фактори, формули, структурні зміни, а також логічну послідовність викладу матеріалу, а також за точну відповідь, яка включає необхідні формули, структурні схеми, але частина матеріалу при цьому викладається дуже стисло та не завжди послідовно, а також при відсутності окремих визначень або назв окремих факторів ставиться **залік**. Студент отримує допуск до іспиту з курсу „Економічна діагностика” тільки за умови захисту контрольної роботи.

Приклад завдання на контрольну роботу наведений у додатку Б; приклад завдання на захист контрольної роботи – у додатку В.

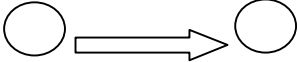
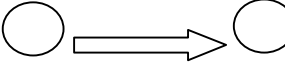
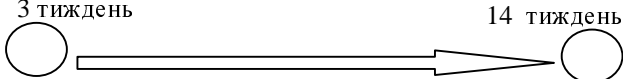
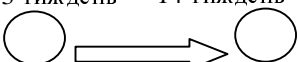
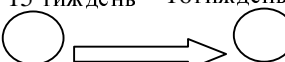
V. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальний курс «Проектний аналіз» є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях економічної теорії, економіки підприємства, статистики, економічного аналізу, інформаційних технологій.

За структурою навчальний курс “Проектний аналіз” складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина курсу включає в себе вивчення всіх лекційних тем курсу.

У рамках практичної частини курсу “Проектний аналіз” проводиться багато практичних робіт, які сприятимуть формуванню в студента навичок розробки й управління різноплановими проектами, поєднання яких у різних комбінаціях дасть змогу ефективно використовувати ресурси будь-якої підприємницької структури. При цьому приділяється велика увага використанню автоматизованих систем аналізу проектів, сформованих у вигляді пакетів спеціалізованих прикладних програм і окремих розрахунково-аналітичних модулів.

СЕМЕСТРОВИЙ ГРАФІК

Вид занять		Норма часу (годин)	
		У настановчу сесію	Впродовж семестру
Аудиторні заняття	Лекції	8	4
	Практичні заняття	2	6
	Курсова робота	–	10
Самостійна робота			
Контрольна робота	Графік виконання і захисту	Виконання роботи	
	Час	3 тиждень 14 тиждень 28	15 тиждень 16 тиждень 2
		30	
Самостійне вивчення теоретичного матеріалу	Графік виконання	Виконання занять	
	Час	3 тиждень 14 тиждень 58	
Курсова робота	Графік виконання	Виконання роботи	
	Час	3 тиждень 14 тиждень 28	15 тиждень 16 тиждень 2
Учбове навантаження студенту		У настановчу сесію	Впродовж семестру
	Аудиторне	10	200
	Позааудиторне	118	
		148	

Рівень оволодіння студентами теоретичним матеріалом, а також здобуття необхідних навичок визначається з допомогою завдань проміжного і підсумкового контролю.

У процесі викладання курсу використовуються:

- епідіоскоп;
- роздатковий матеріал;
- плакати до тем.

Захист студентом контрольної роботи є допуском до складання іспиту.

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література за курсом

1. Закон України «Про підприємство»//Відомості Верхов.Ради України. - 1991. - №20
2. Закон України "Про підприємства в Україні"//Закон України, том 1. - К.:Ін-т законодавства, 1996. - С.310-331.
3. Закон України "Про власність"//Відомості Верхов.Ради України. - 1991.- №20
4. Закон України «Про банкрутство»//Відомості Верховної Ради. -1992. -№31
5. Бланк И.А. Инновационный менеджмент. К.: Либро. - 2002. – 641 с.
6. Хобта В.М. Управление инвестициями: механизмы, принципы, методы. К.: Либро. - 2002. – 376 с.
7. Методика финансового обоснования инвестиционных проектов. // Україна Business. - 2003. - №17 – 49.
8. Методические рекомендации по разработке финансового плана инвестиционного проекта. // Финансы Украины. – 2002. - №4. - с. 10 – 37.
9. Балабанов И.Г. Риск-менеджмент. М.: Финансы и статистика.- 2003. – 192 с.
1. Шапиро В.Д. Управление проектами: Учебник для вузов. М.: Филинь. - 2002. – 671 с.
10. Инвестиционная политика предприятий. М.: Финансы. -2001. – 436 с.
11. Газеев М.Х., Смирнов А.П., Хрычов А.Н. Показатели эффективности инвестиций в условиях рынка. М.: ПМБ ВНИИОЭНГа. -2003. – 218 с.
12. Ильенкова С.Д. Инновационный менеджмент. М.: Банки и биржи. - 2001. – 327 с.
13. Лысый И. Инвестиционный климат в Украине. // Бизнес-Информ. - 2003. - №3. - с.7 – 11.

Додаткова література за курсом

1. Гитман Л. Дж. Основы инвестирования. М.: Финансы. 2002. – 254 с.
2. Закон Украины «Об инвестиционной деятельности» от 18.09.99г.// Урядовий кур'єр №163 от 10.10.99г.
3. Шевчук В.Я., Рогожин П.С. Основи інвестиційної діяльності. К.: Либро. 2002. – 384 с.
4. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. К.: Конкорд. 2003. – 418 с.
5. Кваснюк Б.Є., Величко О.В. Сучасні грані інвестиційної політики. // Фінанси України. – 2003. - №11. - с.91 – 100.
6. Пересада А. Основы инвестиционной деятельности. К.: Либро. 2002. – 314 с.
7. Мазур В.Л., Смирнова О.О. Приоритетні напрямки інвестиційної діяльності в промисловості України. // Економіка. Фінанси. Право. – 2003. - №11. - с. 5 – 16.
8. Кваснюк Б.Е. Инвестиционная политика и воспроизводство в Украине. // Экономика Украины. - 2003. - №9. - с. 16 – 25.
9. Вакарин С.И. Инвестиции в Украине. К.: Конкорд. - 2002. – 94с.
10. Симоненко Л.І. Інвестиційний процес в Україні в умовах перехідної економіки. // Фінанси України. - 2003. - №5. - с. 112 – 115.

11. Орлов П. Оценка эффективности инвестиций. // Экономика Украины. - 2003. - №1. - с. 30 – 36.
12. Ватаманюк З.Г., Стирський М.В. Проблеми застосування динамічних методів оцінки інвестиційних проектів. // Фінанси України. - 2003. - №5. - с. 5 – 10.
13. Мельник О.О. Інвестиційний клімат в Україні. // Фінанси України. – 2002. - №8. - с. 61 – 68.
14. Сердюк В.Р., Кіндзерський Ю.В. Інвестиційна криза в економіці України: аналіз ситуації. // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2003. - №2. - с. 35 – 43.
15. Урманов И. Международные инвестиционные проекты в отечественном машиностроении. // Российский экономический журнал. – 2000. - №8. - с. 72 – 76.

ДОДАТОК А

Вихідні дані курсової роботи.

Продукція концерну L&Do користується великим попитом і це дає можливість керівництву розглядати проект збільшення продуктивності концерну за рахунок випуску нової продукції вже через місяць. З цієї метою необхідно наступне:

1. Додаткові витрати на придбання лінії вартістю:

Варіант	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
тыс.долл.	110	159	112	157	114	155	116	153	118	151	120	149	122	147	124	145	126
Варіант	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
тыс.долл.	160	111	158	113	156	115	154	117	152	119	150	121	148	123	146	125	144

2. Збільшення обігових коштів на

Варіант	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
тыс.долл.	20	52	22	50	24	48	26	46	28	44	30	42	32	40	34	38	36
Варіант	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
тыс.долл.	53	21	51	23	49	25	47	27	45	29	43	31	41	33	39	35	37

3. Збільшення експлуатаційних витрат:

а) расходи на оплату труда персонала в 1-й год:

Варіант	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
тыс.долл.	40	50	42	52	44	54	46	56	48	58	50	60	52	60	54	58	56
Варіант	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
тыс.долл.	49	41	51	43	53	45	55	47	57	49	59	51	61	53	59	55	57

і надалі будуть збільшуватися на 2 тис. \$ щорічно;

б) придбання вихідної сировини для випуску:

Варіант	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
тыс.долл.	50	82	52	80	54	78	56	76	58	74	60	72	62	70	64	68	66
Варіант	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
тыс.долл.	83	51	81	53	79	55	77	57	75	59	73	61	71	63	69	65	67

і надалі вони будуть збільшуватися на 5 тис. \$. щорічно;

в) інші додаткові щорічні витрати складуть 2 тис. \$

4. Обсяг реалізації нової продукції по роках складе (тис.шт)

Варіант	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1-й год	40	41	43	55	50	60	40	46	52	47	53	49	56	48	57	39	51
2-й год	42	44	44	54	52	62	50	47	54	50	55	50	57	49	58	42	53
3-й год	41	42	45	56	53	63	45	45	55	52	54	54	55	52	59	44	55
4-й год	44	45	45	58	54	66	43	44	53	53	56	53	54	53	60	46	57
5-й год	45	44	46	54	56	68	42	40	50	49	52	52	53	54	58	47	54
Варіант	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1-й год	50	60	52	47	53	49	56	48	40	41	43	55	50	60	39	51	53
2-й год	52	62	54	50	55	50	57	49	42	44	44	54	52	62	42	53	55
3-й год	53	63	55	52	54	54	55	52	41	42	45	56	53	63	44	55	54
4-й год	54	66	53	53	56	53	54	53	44	45	45	58	54	66	46	57	56
5-й год	56	68	50	49	52	52	53	54	45	44	46	54	56	68	47	54	52

5 Ціна реалізації продукції в 1-й рік 5 дол. за одиницю і буде щорічно збільшуватися на 0,5 дол.

6 Амортизація виробляється рівними частками протягом усього терміну служби устаткування. Через 5 років ринкова вартість устаткування складе 10% від його первісної вартості.

7 Витрати на ліквідацію через 5 років складуть 5% від ринкової вартості устаткування.

8 Для придбання устаткування необхідно взяти довгостроковий кредит, рівний вартості устаткування, під 12% річних терміном на 2 роки. Повернення основної суми здійснюється рівними частками, починаючи з другого року (платежі наприкінці року).

9 Норма доходу на капітал 20%. Податок на прибуток 30%.

Необхідно визначити:

- Чисту ліквідаційну вартість устаткування. 2. Ефект від інвестиційної, операційної і фінансової діяльності. 3. Потік реальних грошей. 4. Сальдо реальних грошей. 5. Сальдо накопичених реальних грошей. 6. Основні показники ефективності проекту: а) чистий приведенний доход; індекс прибутковості; внутрішню норму прибутковості графічним методом.
- Зробити висновки про можливість реалізації проекту і розробити пропозиції по підвищенню його ефективності.

ДОДАТОК Б

Варіант контрольної роботи

Вариант 1

1. Понятие проекта, виды проектов и их классификация.
2. Какая цель анализа чувствительности проекта?
3. Как измениться индекс доходности (ИД) проекта, если сумму денежного потока уменьшить в 2 раза?
  - А) не измениться;
  - Б) увеличиться в 2 раза;
  - В) уменьшиться в 2 раза.

4. Задача.

Предприятие приобрело новое оборудование на сумму 400 тыс.грн. Предполагается, что оно будет работать до модернизации 2 года. Показатели работы предприятия за каждый год будут характеризоваться следующими данными: выручка от реализации – 1720 тыс.грн.; операционные затраты – 945 тыс.грн.; амортизация – 85 тыс.грн.; выплата процентов – 74 тыс.грн.; ставка налога на прибыль – 30%; ставка сложного процента на инвестиции – 10%.

Определить показатели эффективности данного проекта за рассматриваемый период: ДП, ЧПД, ИД, ПО, ВНД. Сделать выводы.

5. Задача.

Рассматривается проект, выгоды и затраты по которому приведены в таблице (тыс.грн.):

Год	0	1	2	3	4
Выгоды	-	200	300	1200	1500
Затраты	-1100	-700	-300	0	0

Определить при какой ставке банковского процента проект перестанет быть рентабельным?